

Latvian

STRĀDNIĒKU TIESĪBAS

Strādnieku aizsardzība ar licenzēšanu

t: +44 (0)845 602 5020

www.gla.gov.uk

Kas ir GLA?

GLA ir organizācija, kas izveidota, lai pasargātu strādniekus no ekspluatācijas.

Mūsu licenzētā shēma regulē biznesu, kas piegādā darbaspēku "svaigi radītajai ķēdei". Shēma nodrošina, lai business, kas piegādā darbaspēku (nekvalificētais darbaspēks, maiņas brigādes vai aģentūras) un business, kuram nepieciešams darbaspēks nekvalificētais darbaspēks, laukstrādnieki, pakotāji) iepazīstas ar nodarbinātības standartiem, kuri ir noteikti likuma kārtībā.

Kuras nozares shēma ietekmē?

Licenzētā shēma ietekmē plašu nozaru loku: lauksaimniecību, dārzkopību, zivju pārstrādi, vēžveidīgo zivju novākšanu, piensaimniecību, vai pārtikas produktu un dzērienu pakošanu un ražošanu. Tātad, ja kāds no Jūsu darba piegādātājiem piegādā strādniekus kādai no šīm nozarēm, šai aģentūrai ir jābūt darbiekārtības licencei.

Jūsu darba sagādātāja pienākumi

Jūsu tiesības, kā strādniekam, ir aizsargātas ar likumu. Dažas tiesības sāk darboties nekavējoties, dažas atkarībā no tā, cik ilgi Jūs strādājat. Lai darba sagādātājs veiksmīgi varētu saņemt licenci, tam būs nepieciešams iepazīties ar GLA licences standartiem. Šie standarti ir visas, pašreiz spēkā esošās, prasības, kas pasargā strādniekus no zema atalgojuma un ekspluatācijas draudiem.

Turpmākās lappuses sniegs jums galveno izklāstu par to, ko Jūs varat sagaidīt no sava darba sagādātāja. Tas nav vienkāršs licences satura izklāsts, tas ietver sevī arī jūsu tiesības – darba devējam ir jānodrošina, lai Jūsu darba samaksa būš godīga un atbilstoša.

Ja jums šķiet, ka netiekat nodrošināts ar tādiem apstākļiem, kādus pieprasa likums, lūdzu sazinieties ar GLA. Ja vēlaties apspriest savas darba tiesības ar pieredzējušu konsultantu, Jūs varat sazināties ar Pilsoņu Konsultācijas Biroju, lai lūgtu palīdzību vai iegūtu nepieciešamo informāciju.

Jūsu tiesības un pienākumi

Jūsu darba līgums

Tas ir līgums, kuru Jūs noslēdzat ar savu darba devēju, ja tiek pieņemts darbā uz laiku, ilgāku par vienu mēnesi. Jums pienākas rakstisks jūsu abpusēju vienošanās noteikumu un apstākļu izklāsts. Tas Jums ir jāsaņem divu mēnešu laikā pēc darba uzsākšanas.

Rakstiskajā izklāstā ir jābūt ietvertai sekojošai informācijai:

- Jūsu un Jūsu darba devēja pilns vārds un uzvārds
- Jūsu ieņemamais amats
- Darba uzsākšanas datums
- Darba vieta
- Darba samaksa un samaksas kārtība (cik bieži tiks izmaksāta alga- vienu reizi mēnesī vai- vienu reizi nedēļā)
- Darba stundas
- Brīvdienu nosacījumi
- Slimības lapu nosacījumi
- Disciplinārā, atlaišanas un sūdzību kārtība
- Dokumenti, kuri Jums ir jāiesniedz atkārtota līguma parakstīšanas gadījumā, kā arī – dokumenti, kas Jums jāsaņem atlaišanas gadījumā.

Pie noteiktiem nosacījumiem, Jūsu darba devējs drīkst ieviest izmaiņas Jūsu līguma noteikumos un apstākļos, neapspriežot to ar Jums personīgi.

Minimālā darba samaksa

Ja Jūs strādājat pastāvīgu darbu uz īslaicīgi noslēgta līguma pamata vai- uz aģentūras līguma pamata, Jūsu darba samaksai ir jābūt vismaz minimālās darba algas apjomā (NMW). Ja Jūs veicat gadījuma darbu, Jūsu darba samaksai ir jābūt ne mazākai par minimāli noteikto darba samaksu. Pastāv pāris izņēmumi attiecībā uz pašnodarbinātām personām un brīvprātīgā darba veicējiem. Lai iegūtu sīkāku informāciju, zvaniet uz Minimālās darba samaksas dienesta (NMW) palīdzības tālruni, vai apmeklējiet tā mājas lapu.

Specializēti darba samaksas izraksti

Jūsu darba algas saņemšanas dienā, Jums ir jāsaņem individuālu, rakstisku darba algas izrakstu. Tajā ir jābūt uzrādītai Jūsu brutto algas summai un Jūsu netto darba algu summai.

Atvilkumi, kuri katru nedēļu var atšķirties, ir nodoklis un sociālā apdrošināšana. Šiem atvilkumiem ir jābūt uzrādītiem katrā jūsu darba samaksas izrakstā. Atvilkumi, kuri ir atgriezeniski, uzrādās izrakstā vienu reizi gadā. Tikai izrakstā uzrādītie atvilkumi var tikt atskaitīti no Jūsu darba algas. Samaksa, par kuru esiet vienojušies, Jums ir jāsaņem savlaicīgi, tas pats attiecas uz brīvdienu un slimības lapu apmaksu.

Atvilkumi no algas

Jūsu darba devējs var veikt tikai noteiktus atvilkumus no Jūsu algas. Tie ietver ar likumu noteiktos atvilkumus, tādus kā nodokļi un sociālās apdrošināšanas fonds, kā arī atvilkumus, par kuriem esiet vienojušies darba līgumā, vai – atvilkumus, kuriem esiet devuši rakstisku piekrišanu, kā piemēram, transporta izdevumi vai dzīvojamās platības īres izmaksas. Maksimāli izdevīgi ir veikt atvilkumus par dzīvojamās platības īres izmaksām, tādējādi minimālās algas summa tiks ietekmēta tikai pēc šo atvilkumu atskaitījuma. Lai iegūtu sīkāku informāciju, sazinieties ar Minimālās darba samaksas dienestu (NMW) caur palīdzības tālruni.

Slimības lapu apmaksā

Jūsu darba līgumā ir jābūt norādītai samaksai, kuru Jūs saņemsiet, ja slimības dēļ nevarēsiet veikt savus darba pienākumus. Minimālā samaksa, kura Jums ir paredzēta ir noteikta ar likumu (SSP) Ja Jūs neveicat darbu četras dienas vai ilgāku laika periodu, pamatojoties uz Jūsu līgumu, Jums ir jāsaņem papildus samaksa vai pabalsts.

Ikgadējais atvaļinājums

Jums ir likumīgas tiesības uz 24 dienu apmaksātu atvaļinājumu gadā, sākot no pirmās darba dienas.

Tas attiecas arī uz pusslodzes un fiksētā līguma darbiniekiem.

Jūsu brīvdienu nosacījumiem ir jābūt atspoguļotiem Jūsu darba līgumā. Brīvdienu aprēķins tiek veikts, pamatojoties uz Jūsu nostrādātajām darba stundām (atbilstoši arī strādniekiem, kuri veic darbu uz pusslodzi), tās tiek uzkrātas laikā, kad veicat algotu darbu pie sava darba devēja, un, tām ir jābūt apmaksātām kā Jūsu parastā darba stundām.

Veselība un drošība

Jūsu darba devējs likuma priekšā atbild par Jūsu veselību un drošību darba vietā. Jūsu darba sagādātājam un darba devējam ir rakstiski jāvienojas par to, kurš būs atbildīgs par Jūsu veselības un drošības kontroli. Jums ir jāsaņem veselības un drošības noteikumu apraksts, kā arī bezmaksas apmācība un darba apģērbs. Apmešanām vietām, ko nodrošina darba devējs, ir jāatbilst pieņemtajai likumdošanai.

Darba stundas

Jums, ieskaitot virsstundas, nav jāstrādā vairāk par 48 stundām nedēļā, izņemot gadījumus, ja tā ir Jūsu brīva izvēle. Tādā gadījumā Jūsu darba devējam no Jums ir jāsaņem rakstisks protokols, kurā Jūs apliecināt, ka esiet piekritis papildus stundu darbam Jums ir paredzēta vismaz viena brīvdiena nedēļā, un

Licencēšanas standarti

Lai saņemtu licenci, jūsu darba sagādātājam ir jāpārziņ licencēšanas standarti, un, jāseko šo nosacījumu izpildei, lai savu licenci saglabātu.

Noteiktie nosacījumi:

- Derīga GLA izsniegta licence, kas ļauj nodarboties ar darbiekārtošanu.
- Algas samaksa, nodokļi, sociālā apdrošināšana: aizliegts veikt neatbilstošus atvilkumus, un, veikt savstarpējas vienošanās starp aģentūrām.
- Aizliegta parāda piedzīšana, bargas soda sankcijas vai strādnieku iebiedēšana
- Strādnieks ir jānodrošina ar dzīves vietu
- Noteiktas darba stundas, darba laika kārtība u.c.
- Jāievēro veselības un drošības pasākumus, ieskaitot laika periodu, kad notiek apmācība.
- Darbinieku pieņemšana darbā un līgumiska vienošanās
- Papild-līgumi
- Personas piederība. Aizliegts nodarbināt nepilngadīgas personas.
- Likumība un strādnieka tiesības.

Lai saņemtu sīkāku informācijai Jūs varat pieprasīt GLA brošūras "Ievads licencēšanas standartos" kopiju.

Strādnieku ekspluatācijas apturēšanas palīdzība

No 2006.gada 1.oktobra darba sagādātājam, lai tas varētu legāli darboties regulētajos reģionos, ir nepieciešama arodbiedrības licence. Vienīgais izņēmums ir vēžveidīgo zivju novākšana.

Šajā nozarē, ikvienam, kurš piegādās vai izmantos darbaspēku vēžveidīgo zivju novākšanas darbiem, no 2007.gada aprīļa būs nepieciešama licence.

Darba sagādātājiem, lai tie varētu saglabāt iegūto licenci, ir jāturpina sekot līdzi licencēšanas standartiem.

Ja Jūs māc bažas, ka darba sagādātājs neievēro standartus vai darbojas bez licences, Jums ir jāsaazinās ar GLA pa tālruni: +44 90)845 602 5020, no plkst. 9.00 līdz 17.00

Vai arī, Jūs varat zvanīt Noziegumu Apturēšanas Birojam (Crimestoppers) pa bezmaksas tālruni: +44 (0)800 555 111 jebkurā diennakts laikā. Tā ir neatkarīga labdarības iestāde, Jūs varat tiem zvanīt, lai sniegtu kriminālu informāciju. Jums nav nepieciešams nosaukt savu vārdu, Jūsu zvans un tālruņa numurs netiks reģistrēts. Tā ka Jūs varat sazināties ar Biroju, izklāstot savas bažas anonīmi.

Sīkāka informācija un ieteikumi

Pastāv vairākas organizācijas, kas var Jums sniegt detalizētus ieteikumus un informāciju par Jūsu tiesībām.

Iedzīvotāju Konsultāciju Birojs – Lielbritānija, Velsa un Ziemeļ-īrija (Citizens Advice Bureaux – England, Wales and Northern Ireland)

Objektīva, bezmaksas un konfidenciāla konsultācija jebkuros jautājumos. Lielbritānijā atrodas vairāki vietējie biroji.

Mājas lapas: www.citizensadvice.org.uk
www.adviceguide.org.uk

Tālrunis: +44 (0)207 833 2181

Iedzīvotāju Konsultācijas Birojs- Skotija (Citizens Advice Bureaux – Scotland)

Mājas lapa: www.cas.org.uk Tālrunis: +44 (0)131 550 1000

Valsts Pārvalde (Directgov)

Plaša mēroga valdības departamentu informācija

Mājas lapa: [www.direct.gov.uk/en/Employment/
Employees/](http://www.direct.gov.uk/en/Employment/Employees/)

Darba Tīrgus

Informācija par strādnieku tiesībām no TUC.

Mājas lapa: www.worksmart.org.uk

Konsultatīvs, Samierināšanas un Šķīrējtiesas Dienests (ACAS)

Nodrošina ar neatkarīgu konsultāciju un jaunākās informācijas sniegšanu, lai uzlabotu darba attiecības

Mājas lapa: www.acas.org.uk

Tālrunis: +44 (0)845 747 4747

Arodbiedrības Kongress (TUC)

Mājas lapa: www.tuc.org.uk

Tālrunis: +44 (0)207 636 4030

Nodarbinātības saturs

Uzņēmējdarbības, uzņēmumu un vadības reformas nodaļas ieteikums darba devējiem un darba ņēmējiem

Mājas lapa: www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/index.html Tālrunis: +44 (0)20 7215 5000

Nodarbinātības aģentūras citos sektoros

Uzņēmējdarbības, uzņēmumu un vadības reformas nodaļas darbiekārtības biroja standartu inspektoru štats

Mājas lapa: www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/employment-agencies/index.html

Tālrunis uzziņām: +44 (0)845 955 5105

Minimālā darba samaksa

Uzņēmējdarbības, uzņēmumu un vadības reformas nodaļa

Mājas lapa: www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/pay/national-minimum-wage/index.html

Tālrunis: +44 (0)845 600 0678

Minimālā darba samaksa lauksaimniecībā

Vides, Pārtikas un Lauku saimniecības Departaments

Mājas lapa: www.defra.gov.uk/farm/working/agwages/index.htm

Tālrunis: +44 (0)845 0000 134 vai +44 (0)20 7271 6132

Veselība un Drošība darba vietā

Veselības un Drošības Izpildinstitūcija

Mājas lapa: www.hse.gov.uk/workers/index.htm

Tālrunis: +44 (0)845 345 0055

Vietējās Padomes Lielbritānijā

Mājas lapa: www.direct.gov.uk/en/DL1/directories/localcouncils/index.htm

Slimības lapu apmaksā

Darba un Pensiju Departaments

Mājas lapa: www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/statutory_sick_pay.asp

HM Valsts ienākumi un Muitas nodokļi

Sazinieties ar vietējo HMRC biroju, lai iegūtu informāciju par Slimības lapu apmaksas (SSP) tiesībām.

Mājas lapa: www.hmrc.gov.uk/enq/index.htm

Tālrunis: Uzrādīts Tālruņu Kataloģā, sadaļā HM

Valsts ienākumi un Muitas nodokļi (HM Revenue and Customs), vai – Iekšējie nodokļi (Inland Revenue).

SC2 Forma ar likumu noteiktās slimības
lapas apmaksai

Mājas lapa: [www.hmrc.gov.uk/payetaxpayers/
fagsc2.shtml](http://www.hmrc.gov.uk/payetaxpayers/fagsc2.shtml)

Darba centrs Plus (Jobcentre Plus)
Informācija par darba pabalstu, ja neesiet
saņēmis SSP.

Mājas lapa: [www.jobcentreplus.gov.uk/JCP/
Customers/WorkingAgeBenefits/index.html](http://www.jobcentreplus.gov.uk/JCP/Customers/WorkingAgeBenefits/index.html)
Tālrunis: +44 (0)800 882 200

Sociālās apdrošināšanas Numurs

Darba un Pensiju departaments

Mājas lapa: [www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/
ni_number.asp](http://www.dwp.gov.uk/lifeevent/benefits/ni_number.asp)
Tālrunis: +44 (0)207 712 2171

Pārtraukumi atpūtai un ikgadējais atvaļinājums

Uzņēmējdarbības, uzņēmumu un vadības
reformas nodaļa

[www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/
employment-legislation/employment-guidance/
page28979.html](http://www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/employment-legislation/employment-guidance/page28979.html)

Noziegumu Apturēšanas Birojs (Crimestoppers)

Mājas lapa: www.crimestoppers-uk.org
Tālrunis: +44 (0)800 555 111

gadījumā, ja Jūs strādājiet vairāk kā sešas stundas dienā, Jums, šo darba stundu laikā, ir paredzēts pārtraukums vismaz 20 minūtes.

Jūsu pienākum

Lielbritānijā Jums ir jāstrādā legāls darbs, un, ir jāsaņem derīgs Sociālās Apdrošināšanas numurs.

Sazinieties ar mum

Licenzēta Brigādes Pārvalde
(Gangmasters Licensing Authority)

Adrese: PO Box 8538 ■ Nottingham ■ NG8 9AF

Mājas lapa: www.gla.gov.uk

e-pasts: e:enquiries@gla.gsi.gov.uk

Tālrs.: +44 (0)845 602 5020

